

Hallitus ja muut toimihenkilöt:

Puheenjohtaja: Esko Piranen, varapuheenjohtaja: Mikko Ollila

Hallituksen jäsenet: Antti Ala-Pappila, Markku Aronen, Olli Laitila, Mika Lumiainen, Jarno Mäenpää, ja Kimmo Rintala ja Sami Tarikka

Toiminnanjohtaja: Pirkanmaan kalatalouskeskus ry: Päivi Pyyvaara 1.4.2024 asti, 2.4.2024 alkaen Keijo Marjakoski

Kirjanpito: Päivi Keiho / Tilitoimisto Leena Nieminen Oy

Tilintarkastaja: Erkki Nuutila / E-tilit Finland Oy

Hallinto ja perustehtävät:

Vuonna 2024 hallinnon toimintaan vaikutti osaltaan kesken toimikauden tapahtunut toiminnanjohtajan vaihdos. Uuden toiminnanjohtajan perehdyttämiseksi ja toiminnan selkiyttämiseksi järjestettiin mm. ylimääräisiä hallituksen kokouksia. Hallituksen kokouksia pidettiin osin etäyhteydellä. Toiminnanjohtajan vaihdoksesta johtuen tiedottamisen ja hanketöiden osalta vuodesta 2024 muodostui aiempia vuosia rauhallisempi.

Kokemäenjoen yläosan kalatalousalue on kuluneen vuoden aikana toiminut toimialueensa asiantuntijana valuma-alueeseen, vedenlaatuun, kalastukseen ja kalakantojen kestävään kasvuun liittyvien asioiden hoidossa. Kalatalousalue on kalastuslain mukaisesti ollut vesialueen omistajien ja alueen muiden toimijoiden yhteistyöelin. Sen on toiminnallaan pyrkinyt kehittämään alueensa kalataloutta sekä edistämään jäsentensä yhteistoimintaa kalavarojen kestävä käytön ja hoidon järjestämiseksi. Kalatalousalue toimii kalastuslain ja ELY-keskuksen ohjeiden ja säädösten mukaisesti.

Hallitus kokoontui kuusi kertaa. Viestintäryhmä ei kokoontunut vuonna 2024.

Hallituksen kokoukset ja osallistujat							
	etä	etä	Lähi	etä	etä	Lähi	
	13.2.2024	2.5.2024	11.6.2024	27.8.2024	17.9.2024	4.12.2024	
Esko Piranen, pj	x	x	x	x	x	x	6/6
Mikko Ollila, vpj	x	x	x			x	4/6
Markku Aronen	x	x	x	x	x	x	6/6
Olli Laitila	x	x	x	x	x	x	6/6
Mika Lumiainen	x	x		x	x	x	5/6
Sami Tarikka	x	x	x	x	x	x	6/6
Jarno Mäenpää	x	x	x	x	x	x	6/6
Antti Ala-Pappila	x			x	x	x	4/6
Kimmo Rintala			x	x	x	x	4/6

Kalatalousalueen lakisääteisten tehtävien hoitamiseen ELY-keskus myönsi toiminta-avustusta 10118 €. Lakisääteisiä tehtäviä ovat muun muassa kalastuksen sekä kalakantojen hoitotoimenpiteiden seurantatietojen kerääminen, kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvä tiedotus, viehekalastuksesta kertyneiden korvausvarojen jako vesialueen omistajille; vesialueen omistajien kalatalousalueelle siirtämiä tehtäviä.

Kalastonhoitomaksuvaroista myönnettävillä edistämismäärärahoilla on tehty lakisääteisten tehtävien käytännön työtä. mm. kalastuksen valvontaa ja sen kehittämistä, virtavesien sähkökoekalastuksia tiedostusta ja toiminnan kehittämistä sekä nuorisotoimintaa. Euromäärät ja kohteet on esitelty tarkemmin kohdassa ”hankkeet”. Kalatalousalueen vuosittainen liikevaihto (ILMAN velvoiteistutukset ym) oli noin 84 000 euroa vuodessa.

Suomen 105 kalalajista alueella esiintyy ainakin seuraavia lajeja (30 kpl)

Ahven (Perca fluviatilis)	Karppi (Cyprinus carpio)	Mutu (Phoxinus phoxinus)
Siika (Coregonus lavaretus)	Kiiski (Gymnocephalus cernuus)	Pasuri (Blicca bjoerkna)
Sorva (Scardinius erythrophthalmus)	Kirjolohi (Oncorhynchus mykiss)	Peledsiika (Coregonus peled)
Sulkava (Abramis ballerus)	Kivennuoliainen (Barbatula barbatula)	Purotaimen (Salmo trutta m. fario)
Suutari (Tinca tinca)	Kivinilkka (Zoarces viviparus)	Ruutana (Carassius carassius)
Särki (Rutilus rutilus)	Kivisimppu (Cottus gobio)	Salakka (Alburnus alburnus)
Ankerias (Anguilla anguilla)	Kuha (Sander lucioperca)	Säyne (Leuciscus idus)
Harjus (Thymallus thymallus)	Kuore (Osmerus eperlanus)	Toutain (Aspius aspius)
Hauki (Esox lucius)	Lahna (Abramis brama)	Törö (Gobio gobio)
Järvitaimen (Salmo trutta m. lacustris)	Made (Lota lota)	
	Muikku (Coregonus albula)	

Kokemäenjoen yläosan kalatalousalueella on yleisesti ottaen kalastuksessa havaittavissa siirtymävaihe, jossa vapaa-ajankalastus aktiivimenetelmillä on alueella nosteessa, kun taas kotitarvekalastus ja kaupallinen kalastus seisovin pyydyksin ovat vähenemässä. Alueelta pyydetystä saaliissa kuhan osuus on merkittävin. Saaliskalakantojen tilanne kalatalousalueella on hieman kahtiajakautunut siten että Lieko-, Rauta- ja Kulovedellä pyyntikokoisten saaliskalakantojen voidaan todeta olevan hyvällä tasolla ja myös tulevien vuosien saaliismäärien odotetaan olevan nousevia, kun taas Siuron yläpuoliselta vesialueelta ja Manalanselän alueelta on kantautunut viestiä, jonka mukaan petokalakannoissa näillä vesialueilla olisi havaittavissa taantumista. Kalastuksesta saadun saalisraportoinnin valossa kalakannat ja kalastus ovat alueella yleisesti ottaen hyvässä tasapainossa. Kalasaaliin monipuolisemmassa hyödyntämisessä on edelleen hiipuvan seisovien pyydysten käytön myötä kasvava potentiaali, jonka eteen olisikin jatkossa hyvä tehdä aktiivista ja monipuolista edistämistyötä arvokkaan saaliin hyödyntämiseksi.

Kalatalousalueen yleinen kokous 22.10.2024 Liekorannassa Sastamalassa

Kalatalousalueen vahvistettujen sääntöjen mukaan kalatalousalueen yleinen kokous on pidettävä aina lokakuun loppuun mennessä. Hallituksen koolle kutsumaan yleiseen kokoukseen osallistui 20 äänioikeutettua jäsenjärjestöä (21 henkilöä) ja neljä muuta osallistujaa. Kokouksen alussa ruokaravintolayrittäjä Suvi Kallinen piti puheenvuoron läheltä pyydetyn kalan asemasta ja merkityksestä yritystoiminnassaan ravintolayrittäjän näkökulmasta. Pohjois-Savon ELY-keskuksen edustaja, kalastusbiologi Päivi Pyyvaara käytti myös Kokemäenjoen yläosan kalatalousaluetta ja uutta toimenkuvaansa käsittelevän puheenvuoron kokouksen alustukseksi.

Kokouksessa päätettiin v.2023 kertyneiden valtion kalastonhoitomaksuvarojen jakamisesta vesialueen omistajille käyttö- ja hoitosuunnitelmassa hyväksytyn esityksen mukaisesti. (kertymä vuodelta 2023 on: 35 951 €, ELY-keskuksen päätös (POSELY/731/2024), sekä käsiteltiin muut sääntöjen mukaiset asiat. Kalatalousalueen hallitukseen valittiin esityksen mukaisesti uudelleen erovuorossa olleet hallituksen jäsenet.

Tiedotus ja internet-sivut

Kalatalousalue tiedotti toiminnastaan omilla facebook-, instagram- ja nettisivuillaan (www.kalasta.net). Pääasiallisesti kalatalousalueen tiedotuksesta ja sisällöntuottamisesta vastasi ostopalveluna Eemp Oy (Elina Pusaa). Tiedotushanketta rahoitettiin osittain mm. Pohjois-Savon ELY-keskuksen myöntämällä edistämismäärärahoilla.

Johtoryhmä on ollut aktiivisesti yhteydessä toimialueensa kuntien eri vastuualueiden virkamiehiin edistääkseen alueen kalatalouteen liittyviä hankkeita ja vesistöjen kokonaisvaltaista hyödyntämistä niin elinkeinokalataloudessa kuin virkistyskalastuksessa.

Osana kalatalousalueen tiedottamista ylläpidettiin alueen luvanmyynnistä, nettisivuista ja alamittamääräyksistä kertovia maasto-opaskylttejä, joita on sijoitettuna n. 50 kpl. eri puolilla kalatalousaluetta mm. veneenlaskurampien ja muiden rantautumispaikkojen läheisyydessä. Äärimmäisen valitettavana ilmiönä on havaittavissa, että tietyillä alueilla opastaulut joutuvat ilkeivallan tai jopa järjestelmällisen hävittämisen kohteeksi. Erityisesti veneenlaskulaiskien läheisyyteen sijoitettujen taulujen uudistamista tai korjaamista on jouduttu kuluneella toimikaudella tekemään toistuvasti.

Kalavesien käytön ja hoidon suunnittelu:

Kalatalousalueen laatima esitys käyttö- ja hoitosuunnitelmasta hyväksyttiin ELY-keskuksessa 1.9.2022. Käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisesti kalatalousalue haki Pohjois-Savon ELY-keskukselta alimman pyyntimitan asettamista haulle ja toutaimelle (50 cm). ELY-

keskus päätti, että toutaimen alin pyyntimitta on 50 cm, joka on nyt voimassa kalatalousalueen kaikissa vesissä ja kaikilla pyydyksillä pyydettyessä. Sen sijaan hauelle ELY-keskus ei asettanut yleistä, kaikkea kalastusta koskevaa alinta pyyntimittaa. Tämän vuoksi hauen alamitta on voimassa vain kalatalousalueen ja vesialueen omistajilla myydyillä luvilla kalastettaessa. Kalatalousalue on hakenut muutosta ELY-keskuksen päätökseen koskien hauen alamittapäätöstä. Vuonna 2024 Ely-keskuksen päätöstä koskevan muutoshakemuksen käsittelyyn tuli hylkäävä päätös hallinto-oikeudesta ja kalatalousalue laati asiassa valituslupahakemuksen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituslupaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen ei kuitenkaan asiassa myönnetty.

Kalatalousalueen hakemaan ankeriaan laajennetusta pyyntiajasta 1.5-30.9. tiedotettiin myös vuoden 2024 aikana.

Kalastuksenvalvonta

Valvontakauden alkuun järjestettiin kalatalousalueen valvojille koulutustilaisuus Häijään ABC-liikennemyymälän kabinetissa. Koulutustapahtumassa käytiin läpi mm. kalatalousalueen kalastuksenvalvonnan ohjeistusta, uudistunutta kalastuslakia ja asetuksia sekä kalatalousalueen kalastusmääräyksiä. Kaikkien kalatalousalueen kalastuksenvalvojien valtuutukset uusittiin vuonna 2024 voimassa oleviksi 31.12.2028 asti

Kalastuksenvalvonnan kenttävastaavana toimi Kimmo Rintala. Vuonna 2024 alueen valtuutetuista valvojista seitsemän osallistui valvontaan. Valvontakertoja oli yhteensä 21 kpl, joista kertyi valvontaan liittyvää toimintaa noin 127h. Valvontatapahtumia oli kaiken kaikkiaan n. 200 kappaletta, joista noin 93 %:lla kaikki lupa-asiat olivat kunnossa. Valvontakohtauksissa tavoitettiin 372 kalastavaa henkilöä. Heittokalastajilla oli kaikki asiat kunnossa (99,73%), eikä huomautettavaa ollut. Seisovissa pyydyksissä puutteita oli pyydysten merkinnässä ja kalastajien yhteystietojen ilmoittamisessa.

Valvojilla oli käytössään seitsemän kalastuksenvalvojaohjelman lisenssiä. Valvontaa tehtiin veneillä pääasiassa pareittain. Rantavalvontaa suoritettiin pääosin yksin. Raportointi tapahtui suurimmaksi osaksi valvontatyökalun avulla.

Verotarkastus

Vuonna 2024 Kalatalousalueelle suoritettiin verotarkastus verottajan toimesta. Verotarkastuksen päätöksen (13.6.2024) mukaisesti kalatalousalueen toiminta joutui uudelleen arvioitavaksi mm. arvonlisäverovelvollisuuden osalta. Verotuspäätöksellä kalatalousalue poistettiin arvonlisäverovelvollisten rekisteristä ja kalatalousalueelle määrättiin maksettavaksi aiemmin (vuosilta 2021,2022 ja 2023) tehtyjen arvonlisäverovähennysten osalta

arvonlisäveroa	20 489,43 €
veronkorotusta	2048,94 €
viivästyskorkoa	2279,75 €
Yhteensä:	24 818,12 €

Kalatalousalue hakee verotarkastuksen päätökseen muutosta ja on toimittanut verottajalle asiassa oikaisuvaatimuksen.

Verottajan nyt tekemät uudet linjaukset kalatalousalueiden verokohtelussa eivät ole linjassa aiemmin mm. kalastusalueiden aikaan sovellettujen käytänteiden kanssa ja näin ollen asiassa on meneillään laajempi valtakunnallinen kalatalousalueita koskeva asian tarkastelu, jossa yhtenäistä toimintamallia haetaan kalatalouden keskusliiton lakimiehen avustamana. Kokemäenjoen yläosan kalatalousalue on sitoutunut yhteiskassaan muiden kalatalousalueiden kanssa asianhoidon kulujen kattamiseksi.

Tämän verotarkastuspäätöksen vaikutus näkyy lyhyellä aikavälillä kalatalousalueen taseen alenemana takaisinperintöjen osalta. Vaikutukset toimintaan pitkällä aikavälillä selkiytyvät, kun uusiin vuodelle 2025 haettuihin arvonlisäveron sisältäviin hankerahoitushakemuksiin saadaan rahoituspäätökset Ely-keskukselta.

Kannanottona verottajan uuteen linjaukseen kalatalousalueiden verokohtelusta voidaan lyhyesti todeta, että uudella toimintatavalla saavutettavat hyödyt ja hyötyjä jäävät toistaiseksi epäselviksi.

Verotarkastuksessa otettiin kantaa myös kalatalousalueen toiminnanjohtajan tehtävän hoitoon liittyvään kysymykseen siten että verottajan tulkinnan mukaan yhdistyksen tulisi jatkossa käsitellä toiminnanjohtajan varsinaisten tehtävien hoitamisesta maksettu korvaus saajan palkkatulona, josta on toimitettava ennakonpidätys ja maksettava työnantajan sairausvakuutusmaksu. Tämän kysymyksen kohdalla kalatalousalueiden toimintatapaa tulevaisuudessa selvitetään kalatalouden keskusliiton johdolla, ennen kuin muutoksia vallitseviin käytäntöihin yksittäisen kalatalousalueen kohdalla tehdään.

Osakaskuntien ja yhtenäislupa-alueiden toiminta:

Osa vesialueen osakaskunnista ja omistajista on siirtänyt tehtäviensä hoidon sopimuksella kalatalousalueen hoidettavaksi. Hallituksessa seurattiin kalatalousalueen antamien kalastusmääräyksiä toimivuutta ja lupakertymää. Oltiin avustamassa osakaskuntia yhdistämishankkeissa ja toiminnan kehittämisessä. Luvanmyynti oli www.kalapassi.fi -verkkokaupan kautta. Lisäksi lupia myytiin kivijalka myymälä K-market Meijerinrannassa ja Nippon Verkko Oy:ssä.

Nuorisotoiminta

Nuorisotoimintaa järjestettiin kalatalousalueella perinteiseen tapaan mm. valtakunnallisen kalastuspäivän yhteydessä järjestettävien koululais & perhe onkitapahtumien muodossa Sastamalassa ja Mahnalassa Hämeenkyrössä. Elokuun lopulla kalatalousalue oli mukana järjestämässä kalastustapahtumaa Mouhijärven yhtenäiskoulun koululaisille Siilinjärvenrannassa. Tapahtumassa esiteltiin eri kalastusmuotoja, pyydyksiä ja lajintunnistusta. Lapset pääsivät itse onkimaan ja perkaamaan kaloja. Hankkeessa olivat mukana Suodenniemen metsästysseura, Suodenniemen suonkiertäjät, Kiikanojan ja Suodenniemen osakaskunnat, Suodenniemen urheilijat ja Mouhijärven yhtenäiskoulun vanhempainyhdistys.

Kalatalousalue tuki myös lupamaksujen muodossa Lavian yhtenäiskoulun valinnaisainekurssiin sisältyvää kalastustapahtumaa Suomen metsäjärvikohteella.

Myös Vaparetket/Mikko Ollila yhteistyötahoineen järjestivät eri ikäisille lapsille pilkki- ja ongintatapahtumia, joita pidettiin mm. Aluskylän koulunoppilaille Karkussa ja Sylväänkoulun oppilaille Sastamalassa/ Ritajärvellä. VAPS Hockey junioreille organisoitiin myös kalastuspäivä veneillä.

Hankkeet:

Vuonna 2024 saatiin valmiiksi ja tilitettyä seuraavat hankkeet

Vuoden 2021 hankkeista:

Merkittävät kalataloudelliset alueet	POSELY/417/2021	tilitys tehty 29.11.2024
--------------------------------------	-----------------	--------------------------

Vuoden 2022 hankkeista:

Nuorisohanke 2022	POSELY/257/2022	tilitys tehty 18.3.2024
Toiminnan kehittäminen	POSELY/258/2022	tilitys tehty 4.3.2024 (käytetty jo vuonna 2022)
Mahnalanselän-Kirkkojärven kuhaselvitys	POSELY/1374/2022	tilitetty 5.3.2024

Vuoden 2023 hankkeista:

Tiedotus- ja yhteistyöhanke	POSELY/486/2023	tilitetty 18.3.2024
Valvontaan ja seurantaan 2023	POSELY/485/2023	tilitetty 18.3.2024
Mahnalanselän kuhahankkeen jatko	POSELY/2753/2023	valmis mutta tilitämättä

Lisäksi kalatalousalue haki ja sai avustusta Suodenniemen säästöpankkisäätiöltä **Kiikoisjärven veneenlaskuluiskan kunnostukseen** 3250 €. Näillä varoilla kunnostettiin veneenlaskuluiska Kiikoisjärvellä. Hankkeessa toimi aktiivisesti Jarno Mäenpää, joka vastasi avustuksen hakemisesta ja toimenpiteiden tuloksista. Osa hankkeen kuluista katettiin kalatalousalueen pääomasta.

Veneenlaskuluiskan kunnostus Kiikoisjärvellä valmistui ripeässä aikataulussa heinäkuun alussa, mutta valitettavasti ensimmäisten käyttäjäkokemusten pohjalta, todettiin pienten korjausten olevan tarpeellisia luiskan toimivuuden varmistamiseksi. Tarvittavien korjausten seurauksena kokonaiskustannukset poikkesivat hieman alkuperäisestä budjetista.

Lopullisesti laskuramppi saatiin valmiiksi heinäkuun lopulla. Luiskan läheisyyteen rannalle saatiin myös runsaat parkkitilat.

Osa kalatalousalueelle haetuista hankkeista jouduttiin mm. toiminnanjohtajan vaihdoksesta johtuen siirtämään myöhempään toteutusajankohtaa.

Siirtyviä hankkeita

vuodelta 2023

Erityskohteiden kunnostushanke	POSELY/483/2023	jatkoaika haettu (31.1.2024-31.10.2025)
Virtavesien khs	POSELY/484/2023	jatkoaika haettu (31.1.2024-31.10.2025)

vuodelta 2024

Kalastusmahdollisuuksien lisääminen	POSELY/390/2024	toteutusaika 26.01.2024 - 30.09.2025.
Virtavesien kunnostuksen käynnistäminen	POSELY/388/2024	toteutusaika 26.01.2024 - 30.09.2025.
Nuorisotoimintaan 2024	6500€ käytetty 5165,97€	käyttämättä 1334,03 €
Valvontaan 2024	4700€ käytetty 5287,64 €	käyttämättä -587,64 € valmis mutta tilittämättä

Työryhmät ja tilaisuudet

Seurattiin Kokemäenjoen vesistön reitin kunnostusyhdistys ry:n toimintaa. Osallistuttiin Kokemäenjoenreitin voimalaitosten kalatalousmaksuvarojen käyttöseminaariin. (osallistujina Päivi Pyyvaara, Esko Piranen ja Mikko Ollila). Osallistuttiin myös vuotuisille kalatalouden keskusliiton kalatalousaluepäiville (osallistujina Mikko Ollila ja Päivi Pyyvaara).

Lausunnot ja muistutukset:

Toimikaudella kalatalousalue laati lausunnot saapuneisiin lausuntopyyntöihin kalatalousmaksujen käyttösuunnitelman laatimiseksi.

Istutukset

SÄHI-tietokannan perusteella Kokemäenjoen yläosan kalatalousalueelle tehtyt istutukset vuosina 2022-2024.

Kalalajeittain, Istutusten rahoitus kalatalousmaksuista ja osakaskuntien varoista:

Istutustaulukko. Taulukon tietojen tarkkuuteen tulee suhtautua varauksella, sillä kaikkia istutustietoja ei välttämättä ole ollut syötettynä rekisteriin raportin ottohetkellä. Lisäksi rekisterin raportointiominaisuudessa on havaittu teknisiä ongelmia, jolloin raportille saattaa tulostua myös aluerajaukseen kuulumattomien vesistöjen ja istutuserien tietoja. Raportoinnin ongelmista on annettu palautetta rekisterin ylläpitäjälle.

laji	ikä	2022	2023	2024
Peledsiika	1k	1215	-	-
Planktonsiika	1k	16374	n.15489	3188
Planktonsiika	1v	5840	443	1800
Kirjolohi	3k	2865	1280	1513
Kirjolohi	3v	-	-	-
Kirjolohi	2k	-	-	-
Kirjolohi	2v	6334	6368	3807
Kuha	1k	23448	31933	16054
Ankerias	ka	-	2000	-
Taimen	mspa	41072	n.22000	-
Järvitaimen	mspa	-	-	-

